

**MINISTERIET FOR
BØRN, UNDERVISNING
OG LIGESTILLING**

Børne- og Undervisningsudvalget
Christiansborg

Ministeriet for Børn,
Undervisning og Ligestilling
Ministeren

Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
Tlf. 3392 5000
Fax 3392 5547
www.uvm.dk

10-11-2016

I forbindelse med behandlingen af (L 36) Forslag til Lov om ændring af lov om friskoler og private grundskoler m.v. og lov om efterskoler og frie fagskoler (Styrkelse af kvaliteten på de frie grundskoler m.v.) har udvalget i brev af 28. oktober 2016 stillet mig følgende spørgsmål:

Spørgsmål 6:

”Ministeren bedes oplyse, om en friskoles opfyldelse af kravet om »demokratisk dannelse« vil blive vurderet på baggrund af

- a) skolens undervisning og samlede virke i relation hertil eller
- b) elevernes faktiske demokratiske sindelag, når de forlader skolen.”

Svar:

Lovforslaget indeholder ikke en snæver og præcis regulering af de frie grundskolers opfyldelse af kravet om ”demokratisk dannelse” eller af den eller de måder, hvorpå skolerne skal udvikle elevernes demokratiske dannelse. Dette ville være i strid med den grundlæggende åndsfrihed, som friskolelovgivningen har bygget på gennem mange år.

Sigtet med lovforslaget er ikke at ensrette de frie grundskoler og deres muligheder for at bygge på deres egne grundholdninger. Sigtet er derimod at værne eleverne mod ensretning, som vil skade deres muligheder for som frie borgere i det danske demokrati selvstændigt at vælge deres holdninger og gøre dette i respekt for andre borgeres frihed.

Det vil fortsat være muligt for de frie grundskoler gennem deres undervisning og virke i øvrigt - at søge at påvirke deres elever i retning af den enkelte skoles eget holdningsmæssige grundlag – og tillige imod andre holdningsmæssige livsanskuelser, som efter skolens opfattelse ikke er foreneligt med skolens. De frie skoler skal dog hos eleverne udvikle den demokratiske dannelse, som er nødvendig for, at eleverne kan respektere og bakke op om, at enhver borger i et samfund som det danske har ret til og skal have reel mulighed for at nyde deres demokratiske friheder.

Lovforslaget fremhæver, at en fri grundskoles lovlige holdningspåvirkning af eleverne skal ske på en måde, der bidrager til udviklingen af elevernes demokratiske dannelse. Eleverne skal herigennem opnå forudsætning for aktiv medvirken i et demokratisk samfund med respekt og anerkendelse af mangfoldige synspunkter og livsanskuelser blandt borgerne.

Endvidere fremgår det af lovforslaget, at eleverne skal opnå forståelse for deres egne og andres demokratiske muligheder for individuelt og i fællesskab at bidrage til udvikling og forandring i fx skolen eller det danske samfund. Endelig foreslås det, at eleverne tillige skal opnå forståelse af såvel det nære demokrati i hverdagen på skolen og i samfundet, som det nationale og globale perspektiv.

Som det fremgår, vil det ikke være muligt som i spørgsmålet at sætte opfyldelsen af demokratisk dannelse-kravet op som et enten/eller.

Jeg skal understrege, at det er den enkelte frie grundskoles virke, som vil være genstand for tilsyn.

Med venlig hilsen

Ellen Trane Nørby